

■ Вернісаж

Мастацкі космас Аляксея і Анастасіі Урублеўскіх

Новая выстаўка творцаў «Каляровыя сны» адкрылася ў арт-гасцёўні «Высокае места»

Ці задумваліся вы калі-небудзь, што хаваюць сны і якія яны ўплываюць на рэальнае жыццё чалавека? Псіхолагі кажуць, што сны — гэта нашы жаданні і ўнутраныя перажыванні альбо чароўныя мары, якія не даюць спакою. Беларускія мастакі Аляксея і Анастасія УРУБЛЕЎСКІЯ захоўваюць свае сны ў мастацкіх творах.

Аляксея Урублеўскі, «Мелодыя», 2014 г.

Большасць людзей бачаць чорна-белыя сны, а часам так хочацца каляровых! Маладыя мастакі ўвасобілі вобразы ўнутранага свету ў жывалісе і скульптуры, дадалі да іх колеры і аб'ёму, тым самым ператварыўшы свае сны ў цікавую гісторыю.

— Выстаўка «Каляровыя сны» дэманструе ўласцівы мастакам стан гармоніі і дабрны, — падкрэсліла на адкрыцці праекта дырэктар Музея гісторыі горада Мінска Галіна ЛАДЗІСАВА. — Унутраны падсвядомы свет мастака развіты больш, чым у звычайнага чалавека, а калі гэта сям'я мастакоў — яшчэ больш высокі ўзровень адчувальнасці. Мы ведаем шмат сям'яў артыстаў, музыкаў, якія злучаюцца разам. Сем'і мастакоў — асобная катэгорыя: гэтыя людзі павінны ўмець прымаць творчасць адно аднаго. Вельмі цікава, калі кожны член сям'і захапляецца асобным жанрам мастацтва, гэта вучыць іх больш глыбока акунацца ў працэс, іх злучаюць агульныя эмоцыі. Так атрымалася і ў творчасці Аляксея і Анастасіі, яны гарманічныя і яркія, іх творчасць натхнёная, насычаная глыбокімі філасофскімі думкамі. У свеце мастацтва няпроста, таму гэтыя творцы імкнуцца падтрымаць адно аднаго. Калі ёсць плячо, паразуменне і парада, мастакам лягчэй, яны ведаюць, што іх творчасць не засталася па-за ўвагай, што яна цэнніца любімым чалавекам.

Аляксея і Анастасія Урублеўскія жывуць і працуюць у Лідзе, там жа і развіваюць мастацкае жыццё. Іх выстаўкі перыядычна адкрываюцца ў розных гарадах Беларусі, таму недахопу ўвагі да ўласнай творчасці мастакі не адчуваюць. Абодвум аўтарам падабаюцца тэмы кахання і чалавечай сілы. Што цікава, мастакі не паўтараюцца, у кожнага сваё разуменне чалавечых адносін. Можна нават сказаць, што ў творчасці Аляксея і Анастасіі дапаўняюць адно аднаго, але самі яны падкрэсліваюць, што робяць гэта не спецыяльна.

— Мы наогул ніколі не задумваемся, што мы сям'я мастакоў, мы ў першую чаргу проста сям'я, — адзначае Аляксея Урублеўскі. — Ведаем, што ёсць праблема суіснавання творчых людзей, але тут трэба зрабіць выбар — будзеш ты падтрымліваць любімага чалавека альбо канкурыраваць з ім. Мы зрабілі выбар даўно. Я і Насця па-свойму касманаўты, у нас у кожнага асабісты творчы свет, у якім мы не пераскажамся, таму што я займаюся скульптурай, а яна жывапісам. Я часам бяруся за пэндзаль, але Насця не вучыць мяне, як правільна. Яна можа даць параду, падтрымаць, нават імкнецца мяне матываваць развівацца шматгранна ў мастацтве. Хоць крытыка каштоўная ў разумных маштабах, але мы нежак больш радуемся поспехам адно аднаго. Я не хачу спаборнічаць, бо спаборніцтва ў сям'і не прывядзе да добрага. У кожнага з нас ёсць патэнцыял і ўласныя мэты, якія не з'яўляюцца шкодай для сям'і.

Мастакоў аб'яднала творчасць, менавіта яна стала першым крокам да кахання і павагі. Цяпер жа каханне натхняе аўтараў і падштурхоўвае развівацца ў мастацтве, атрымліваць ад яго асалоду.

Анастасія Урублеўская, «Наста», 2013 г.

Вікторыя АСКЕРА.

НА афішы значыўся яго ўлюбёны кампазітар, таму я дакладна ведала, што Артур будзе на прэм'еры. Хаця не толькі гэта сталася нагодай пайсці ў філармонію. Раз ці два на месяц я прарабляю рытуал: адводжу малую да мамы, адзяваю вячэрнюю сукенку, срэбныя завушніцы з каменчыкамі, абавязкова — абцасы і абсалютна адна іду глядзець альбо паслухаць нешта цікавае. Адрозну кудысьці сплываюць праблемы, час запавольваецца. Мяне атачае іншая рэальнасць, абступаюць паралельныя сусветы, і гэта дае сілы і натхненне на ўласнае жыццё.

Тым вечарам я ішла слухаць класічныя творы ў сучаснай аранжыроўцы. Як і заўжды на такіх мерапрыемствах, настрой быў прыўзняты; мяне ніколі не турбавала, што я шпацыравала без ніякай кампаніі, у адрозненне ад астатніх аматараў музыкі. Да пачатку заставалася паўгадзіны. Элегантна апранутыя парачкі нягучна перамаўляліся, разглядаючы карціны на сценах залаў, праходжваліся па галерэях, фатаграфаваліся ў раскошных фатэлях.

Я ўбачыла яго са спіны. Але... майму здзіўленню і роспачы не было меж: Артур трымаў пад ручку бялявую стройную даму. За імі слаўся лёгкі шлейф дарагой парфумы. На мяне быццам абрынулі цэбар ледзяной вады. Захацелася ўціснуцца ў сцяну паміж карцінамі, зліцца з ёю, стаць нябачнай, бязважкай, імгненна дэмагэгілізавацца, распасціся на атамы... Мільганула думка: а раптам гэта ўсё ж не ён, а хтосьці вельмі падобны — такі ж хударлявы, высокі, цёмнавалосы... Але якраз у гэты міг ён крыху павярнуў галаву і нешта ціха прамовіў у вушка сваёй спадарожніцы, дакранаючыся вуснамі да яе завітых локанаў. Той самы тонкі (адзін у свеце!) непаўторны профіль...

НА ватных нагах я знайшла свой рад і месца. І толькі потым прысела, што лепш было б адрозну пайсці дадому. Я нічога больш не хацела: ні музыкі, ні ўрачыстага чакання, ні бачыць гэтых шчаслівых людзей з іх усмешкамі. Толькі залезці ў самую глыбокую нору і ад усіх схаватца... Але партэр стаў хутка запаўняцца гледачамі, яны знаходзілі свае месцы, дзелавіта разгортвалі праграмы, абмяркоўвалі пазначаныя ў іх. Крэслы справа і злева ад мяне адначасова аказаліся занятымі. Нечакана за два рады перада мною з'явіліся Артур і яго спадарожніца. Сыходзіць было позна...

Палілася музыка. Яе плынь накрыла мяне, ухутала, абгарнула пяшчотай і разуменнем. Кропля ў сусветным акіяне жыцця сярод такіх светлых кропель, разам з цяжэннем я імкнулася насустрач Богу, абсалюту,

самой сабе, такой, якую была задумана Кімсьці Вышэйшым...

Ну і што, што Артур не адзін? Хіба ён не мае права на простае чалавечае шчасце? Хіба ён не заслужыў яго гадамі самаахвярнага працы і аскетичным ладам жыцця? Што з таго, што сваё шчасце ён знайшоў не са мною?..

УСЕ мінулыя гады, поўныя выпрабаванняў на трываласць, ён і так адчуваўся побач, нябачна прысутнічаў паўсюль. Неўзабаве пасля нараджэння дачкі выявілася, што ў яе хворе сэрца. Патрабавалася тэрміновая медыцынская дапамога, некалькі аперацый. І усё адно ўрачы нічога не гарантавалі. Нечаканасць ага-

і пазбавіцца заўсёднага пачуцця трывожнасці. Так і рушыла цераз дарогу, нават не зірнуўшы налева ці направа... Не ведаю, чым бы ўсё скончылася, але за спінай пачула рэзкі, гучны кліч: «Таша!!!» Гэта быў голас Артура, які я пазнала б заўжды! У той самы міг я спынілася, а міма на вялікай хуткасці пранеслася маршрутка. Вуліца за мною была пуста...

А ў самыя цяжкія моманты ён мне сніўся. Так, у лякарні, перад аперацыямі, што мусілі рабіць дачушцы, ён прыходзіў і сядзеў побач. Моўчкі браў маю руку. Прачынуўся, яшчэ доўга я адчувала цяпло яго далоняў. І кожны раз ведала: усё будзе добра.

ТАЦЦЯНА БУДОВІЧ-БАРАДУЛЯ

РЫТУАЛ

КАЛІ малая крыху ачуняла, нас выпісалі дадому. Мне вельмі хацелася пабачыцца з Артурам ці проста пазваніць яму. Але не засталася нават нумара яго тэлефона, а агульных знаёмых не было. І тады я стала разважаць аб прычыне маёй прывязанасці да яго. Яна ўзнікла абсалютна без ніякіх падстаў, без ніякіх захадаў з яго боку. Я прыйшла да высновы, што спісіка — вельмі хітры механізм. Ён «выцягнуў» з мінулага асобу, з якой звязаныя толькі станоўчыя моманты біяграфіі, і штучна стварыў неуратычную залежнасць, «пракручваючы» ў галаве ўсе нашы сустрэчы, гутаркі, жарты — ярка, як наогул размаляваныя. Мне было тое патрэбна — інакш я, напэўна, альбо звяр'яцела б, альбо... (Я перастала ўнутрана асуджаць тых мацярок, якія разам з дзецьмі выкідаюцца з вокнаў, не атрымаўшы проста чалавечай спагады альбо добрага слова ў цяжкую часіну.) У самыя трывожныя ночы механізм «падсоўваў» мне тое, чаго найбольш бракавала, — «сонныя таблеткі», у якіх актыўным рэчывам з'яўлялася разуменне — чаго я не мела ў штодзённым жыцці. Я змірылася, бо галоўным было выцягнуць малую з яе хваробы. І свет падзяліўся на два полюсы: на адным былі тыя, хто хоць неяк мне дапамагаў і падтрымліваў па-над безданню — іх можна было пералічыць па пальцах рукі, а на другім — усе астатнія, якія, наадварот, штурхалі мяне туды.

РАЗ год мы леглі ў шпіталь на чарговае абследаванне. Вынікі аказаліся станоўчымі, дынаміка — добрай. Жыццю дачкі нічога больш не пагражала. Як мне не ставала Артура, каб раздзя-

ліць з ім радасць перамогі! Якая наўрад ці была б магчымай без яго... І вось — ён сядзіць за два рады перада мной са сваёй мілай спадарожніцай, часам яны перашэптваюцца, усміхаюцца. Слёзы бязгучна каціліся з вачэй, але мне ўжо не было ні маркотна, ні сумна — хай усё будзе так, як наканавана, хай ён будзе шчаслівы! Хто ж, як не ён, варты таго!

Калі дырыжор пакланіўся і прадставіў музыкаў з аркестра, я, перапрашаючы, хутка пакінула сваё месца і пайшла да выхаду. У гардэробе яшчэ нікога не было. Я ўзяла паліто і апранулася. Павярнуўшыся, так і застыла: за метр ад мяне стаялі Артур і яго жанчына. Ён пазнаў мяне, усміхнуўся, падышоў бліжэй:

— Таша! Якая сустрэча! Колькі гадоў мінула, а вы па-ранейшаму цудоўна выглядаеце — такая ж юная і прыгожая! Дарэчы, пазнаёмцеся! Мая пляменніца Ірэна! Ірэна, гэта Таша, найлепшая мая вучаніца, адна з самых здольных, талент ад Бога!

**НА КОНКУРС
АПАВЯДАННЯЎ**

Свой шлях на літаратурны Алімп Таццяна пачынала з вершаў. Дарэчы, на працягу многіх дзесяцігоддзяў гэта быў бадай самы правяраны шлях для беларускіх (дзій, зразумела, не толькі беларускіх) аўтараў. Пасля яна звярнулася да крытыкі — галіны творчай дзейнасці, якая доўгі час з'яўлялася прывілеяй мужчын, хоць дваццаць першае стагоддзе, здаецца, ужо вельмі доказна пераконвае ў адваротным. Але ці не самым нечаканым крокам Таццяны быў зварот да жанру пародыі: нават не згадаю адразу, ці былі ў яе папярэдніцы. Апошнім часам яна ўсё часцей піша прозу, папоўнішы шэрагі нашых мілья і, бясспрэчна, таленавітых пісьменніц, уласнай творчасцю гатовых даказаць, што іранічна ды паблагліва гаварыць пра жаночую прозу могуць толькі калегі-зайздроснікі — вядома ж, мужчыны.

Алесь БАДАК.

Ірэна прыязна кінула галавой: — Вельмі прыемна!

Я глядзела на яго, на яе і нічога не разумела, не ў стане вымавіць слова ці хаця б усміхнуцца ў адказ. Дык, значыць, пляменніца... Маладзейшая за яго, такая вытанчаная, элегантная, апранутая з густам.

— Таша, што з вамі? Вы хоць пазналі мяне? Цэлыя два гады мы развучвалі гамы, санаты, эцюды, элегіі, а цяпер вы нібы ўпершыню мяне бачыце! Як, між іншым, здароўе вашай дачушкі?

— Дзякуй, добра! — урэшце, знайшла што адказаць. Як ні здзіўна, але голас прагучаў упэўнена, быццам падобныя сітуацыі здараюцца са мною штодзённа: я выпадкова сустракаю чалавека з роднаснай душой... Нябачанна прысутнасць каторага ўратавала мяне з самай беспрасветнай неварачі.

— Дарэчы, Ірэна, а чаму б табе не праслухаць Ташу? Мяркую, яна добра ўпісалася б у твай калектыў! Табе ж якраз не хапае некалькіх дзясучат? Таша, як вам прапанова? Вашы

музычныя даныя ідэальныя! Зрабілі б вам працоўную візу ў Нямецчыну, мову вы ведаеце, плацілі б добрую стыпендыю, на дачку таксама нейкія грошы былі б — яе можна ўзяць з сабой! Ірэна — кіраўнік хору пры кансерваторыі ў Берліне, яны ездзяць на гастролі па ўсім свеце...

— Артур, твая рэкамендацыя — палова справы! Мы з Ташай сустрэнемся да канца тыдня, і там вырашыцца. Пазваніце мне заўтра раніцай, Таша!

НЕ падалося, што ўсё адбываецца не са мной — з нейкім маім дваініком, нейкай іншай Ташай з альтэрнатыўнай рэальнасці. Частка мяне быццам аддзялілася, узнялася нада мною і адтуль за ўсім назірала. Яна пабачыла, як Ірэна дастала візітоўку і, трымаючы яе ў тонкіх доўгіх пальцах з чырвонымі прадаўгаватымі пазногцямі і тонкімі залатымі пярсцёнкамі, працягнула Ташы. Таша ўзяла яе і, ледзь зірнуўшы, схавала ў рыдыкульчык...

Упершыню тым вечарам я не спяшалася. Я ведала: малую пакормяць і ўкладуць спаць, з ёю ўсё будзе добра. Ідучы праспектам без аніякіх планаў, я дыхала марозным паветрам і не адчувала холаду. Глядзела на рознакаляровыя агні горада, міма праплывалі вясельныя галасы маладых людзей, што жартавалі і смяяліся... І на душы было светла.

З Ірэнай мы сустрэліся ў яе на кватэры. Спачатку я вельмі хвалювалася. Але потым зразумела: дарэмна. Што я страчу, калі ёй не спадабаецца мой выкал?

Але ёй усё спадабалася. Яна дала мне спіс дакументаў, што я мусіла як найхутчэй падрыхтаваць, запісала мае пашпартныя звесткі, і мы развіталіся.

У думках я ўжо бачыла сябе на сценах Берліна. Глядзела на родны горад як у апошня раз. І раптам неймаверная, тупая, гратлівая пустэча запаланіла ўсю маю душу... Навошта мне тыя сцэны, калі сярод гледачоў не будзе Артура?

...Патэлефанавала Ірэне і ветліва адмовілася ад яе прапановы.